



PROTOKOLL

Datum
2024-06-05

Diarienummer
V-2024-0003

Universitetsstyrelsens möte

Protokoll nummer:

3/2024

Datum för mötet:

5 juni 2024 kl. 08.30–11.30

Plats för mötet:

Elite Hotel Marina Tower

Närvarande ledamöter:

Johan Sterte, *ordförande*

Anders Söderholm

Ledamöter utsedda av regeringen:

Bjarne Foss

Kirsti Gjellan

Anna Haupt

Katarina Eckerberg

Christian Levin, § 1–3.3, 3.6–6

Thomas Persson § 1–3.5, 3.7–6

Ledamöter utsedda av lärarna:

Nicole Kringos

Wouter van der Wijngaart

Ledamöter utsedda av THS:

Niklas Carlbaum

Gustav Heldt

Ugne Miniotaite

Företrädare för anställda:

Alexander Baltatzis, § 1–3.1, 3.6–6

Jon Lindhe

Frånvarande ledamöter:

Ulrica Edlund

Mia Rönmar

Övriga närvarande:

Mikael Lindström, prorektor

Kerstin Jacobsson, universitetsdirektör

Charlotta Andersson Lund, § 3.1–3.4

Richard Hedberg, § 3.1–3.4

Ami Keita Jansson, § 3.1–3.4

Fredrik Oldsjö, § 3.1–3.4

Sofia Ritzén, § 3.5

§ 1 Mötet öppnas

§ 1.1 Val av justerare

Katarina Eckerberg utses att, tillsammans med ordförande och rektor, justera universitetsstyrelsens protokoll.

§ 1.2 Föredragningslista och adjungeringar

Wouter van der Wijngaart anmäler en övrig fråga om hållbarhetsrapportering. Föredragningslistan fastställs med tillägg av § 4.1 hållbarhetsrapportering.

Adjungeringar godkänns.

Protokoll från möte med arbetstagarorganisationerna enligt MBL (nr 3/2024) läggs till handlingarna.

§ 1.3 Föregående mötes protokoll

Protokoll från föregående möte (nr 2/2024) läggs till handlingarna.

§ 2 Rektors rapport

Rektor informerar om myndighetsdialogen med utbildningsdepartementet, rektors blogg om hyreskostnader, debattartikel om nationell agenda för deep tech och teknisk spetsforskning publicerad i SVD tillsammans med Chalmers samt statsbesöket från Danmark.

§ 3 Ärenden

§ 3.1 Information om utfall tertiäl 1 samt prognos för 2024

Universitetsstyrelsen får information om KTH:s ekonomiska utfall för tertiäl 1 samt prognos för 2024.

Ami Keita Jansson, controllerchef, föredrar ärendet.

§ 3.2 Beslut om KTH:s planeringsförutsättningar 2025–2027

(V-2024-0280)

Universitetsstyrelsen beslutar i juni varje år om planeringsförutsättningar inför kommande budgetår. Planeringsförutsättningarna innehåller universitetsstyrelsens beslut om ramar för verksamhetsplanering och budget inför 2025. Det inbegriper ramar för anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och forskarutbildning. När det gäller utbildning på grundnivå och avancerad nivå ingår övergripande planering av utbildningsvolymen, inklusive planerat nyttjande av anslagssparande (tidigare underproduktion). Beslutet innehåller även kostnadsramar för verksamhetsstödet samt för lokaler och IT, inklusive investeringsramar. I planeringsförutsättningarna anges även prognoser för 2026 och 2027 utifrån nu kända faktorer, i syfte att underlätta en flerårig verksamhetsplanering.

Ami Keita Jansson, gruppchef controllergruppen och Fredrik Oldsjö, biträdande universitetsdirektör, föredrar ärendet.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- fastställa *KTH:s planeringsförutsättningar för 2025–2027* enligt bilaga 1 till protokollet.

§ 3.3 Information om status omlokalisering av verksamhet vid KTH:s campus

KTH:s styrelse beslutade vid sitt sammanträde 22 november 2023 om lokaliseringen av verksamhet vid KTH:s campus (protokoll nr 6/2023).

Mikael Lindström, prorektor, föredrar ärendet och informerar om det pågående arbetet med omlokalisering av verksamheten.

§ 3.4 Beslut om lokalförsörjningsplan 2025–2027

(V-2024-0339)

I regeringens *direktiv till budgetunderlag för verksamhet vid statliga universitet och högskolor inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde (U2022/03651)* framgår att statliga universitet och högskolor ska ha en lokalförsörjningsplan (en lokalplanering) som har fastställts av styrelsen för respektive lärosäte där det ingår uppgifter om förväntade större ändringar i lärosätets behov av lokaler.

Charlotta Andersson Lund, fastighetschef, och Richard Hedberg, controller, föredrar ärendet.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- fastställa *lokalförslöjningsplan 2025–2027* enligt bilaga 2 till protokollet.

§ 3.5 Information om pågående översyn av organisation av anställningsärenden vid KTH

Universitetsstyrelsen beslutade i november 2023 (protokoll nr 6/2023) om ändringar i arbetsordning vid KTH med anledning av bildandet av fakultetsnämnder. Fakultetsnämnder har inrättats vid varje skola från och med 1 januari 2024. Fakultetsnämnderna är beredande och beslutande organ på skolnivå och i det första skedet har uppgifter kopplade till utbildning, forskning och kvalitetsfrågor delegerats till skolornas fakultetsnämnder.

Under vårterminen 2024 har arbetsgruppen för kollegialt inflytande och beslutsfattande på uppdrag av rektor arbetat med att ta fram förslag på hur handläggningen av anställningsärenden, befordringsärenden och docentärenden ska organiseras och vilken organisatorisk enhet som ska ha vilken uppgift i respektive process samt eventuella följdändringar i uppgifter som behöver utföras. Arbetsgruppens förslag innebär att fakultetsnämnderna från och med den 1 januari 2025 ges ansvar för handläggningen av samtliga ärenden som rör rekrytering och anställning av lärare med undantag för kvalifikationsbedömning vid befordran till lektor och professor som fortsatt hanteras av KTH:s befordringsnämnd. För sitt nya ansvar föreslås fakultetsnämnderna inrätta ett anställningsutskott med uppgifter och sammansättning som regleras centralt.

Förslaget innebär ändringar i styrdokument och handläggningsordningar. Universitetsstyrelsen behöver ta ställning till vissa ändringar i KTH:s arbetsordning som

bör beslutas vid sammanträdet i september. Ändringar ska gälla från och med 1 januari 2025.

Dekanus Sofia Ritzén föredrar ärendet.

§ 3.6 Beslut om ny ledamot i KTH:s personalansvarsnämnd

(V-2024-0422)

Vid KTH finns en personalansvarsnämnd. Föreskrifter om personalansvarsnämnd finns i högskoleförordningen och myndighetsförordningen. Universitetsstyrelsen har beslutat om kompletterande regler för personalansvarsnämnden i arbetsordning vid KTH.

Rektor ska vara ordförande i en sådan nämnd. Nämnden ska i övrigt bestå av personalföreträdarna och ytterligare högst tre ledamöter som styrelsen utser.

Personalföreträdarna utses enligt föreskrifter i personalföreträdarförordningen (1987:1101).

Personalansvarsnämnden är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Universitetsstyrelsen utsåg vid sitt möte 19 juni 2023 (protokoll nr 4/2023) Kerstin Jacobsson, Mia Rönnmar och Ulrica Edlund som ledamöter i KTH:s personalansvarsnämnd från och med den 19 juni 2023 och längst till och med den 30 juni 2026.

Mia Rönnmar har den 27 maj 2024 avsagt sig uppdraget som ledamot i KTH:s personalansvarsnämnd och en ny ledamot behöver därför utses i hennes ställe. Thomas Persson föreslås som ledamot i KTH:s personalansvarsnämnd från och med den 6 juni 2024 och längst till och med den 30 juni 2026. Ledamoten är tillfrågad och har accepterat uppdraget.

Rektor föredrar ärendet.

Thomas Persson anmäler jäv och närvarar inte när ärendet handläggs.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- befria Mia Rönnmar från uppdrag som ledamot i KTH:s personalansvarsnämnd från och med den 5 juni 2024.
- utse Thomas Persson till ledamot i KTH:s personalansvarsnämnd från och med den 6 juni 2024 och längst till och med den 30 juni 2026.

§ 3.7 Information om KTH:s stora pris

KTH:s stora pris betalas årligen ut från avkastningen av stiftelsen KTH:s stora pris ur 1944-års donation och uppgår för 2024 till 1 500 000 kronor. Mottagaren ska vara svensk medborgare och pristagaren måste närvara vid promotionsceremoni för att få ta emot priset. Enligt donatorn, som önskat och förblivit anonym, ska belöningen utdelas till:

”Person som genom epokgörande upptäckter och skapande av nya värden samt genom sinnrika tillämpningar av vunna rön på det praktiska livets områden främjar Sveriges fortsatta materiella framåtskridande, eller person som genom vetenskaplig forskning funnit särskilt värdefulla principer eller metoder vilka är användbara för tillämpningar, som främjar ovan nämnda syfte, eller person som genom konstnärliga insatser utövar ett mäktigt inflytande särskilt på det egna folkets själsliv”.

Rektor informerar om föreslagna kandidater inför kommande beslut på styrelsens möte i september 2024.

§ 4 Övriga frågor

§ 4.1 Hållbarhetsrapportering

Wouter van der Wijngaart anmäler en fråga om att återrapportering om KTH:s hållbarhetsarbete bör göras regelbundet till universitetsstyrelsen mot bakgrund av den fördjupning om hållbarhet som presenterades vid universitetsstyrelsens möte den 18 april 2024 (protokoll nr 2/2024).

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- uppdra åt rektor att på lämpligt sätt regelbundet återrapportera status för KTH:s hållbarhetsarbete.

§ 5 Nästa möte

Styrelsen träffas nästa gång 26 september.

§ 6 Mötet avslutas

Ordförande tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Vid protokollet

Anna Clara Stenvall

Sekreterare

Katarina Eckerberg

Justerare

Justeringsdatum: 11 juni 2024

Johan Sterte

Ordförande

Justeringsdatum: 11 juni 2024

Anders Söderholm

Rektor

Justeringsdatum: 11 juni 2024

6 Investeringsram för IT

Rektor har 2021 infört portföljstyrning genom beslut om principer för styrning av KTH:s IT-utveckling och förvaltning (V-2021-0842). Portföljstyrningen organiseras sedan 2022 i en portföljstyrgrupp, som numera utgörs av KTH:s ledningsgrupp, och tre delportföljer för utbildning, forskning och administration, som leds av styrgrupper med representanter från skolor och verksamhetsstöd.

Syftet med att införa portföljstyrning är att skapa en verksamhetsförankrad styrning av förvaltning och utveckling av IT. Det möjliggör en strategisk planering utifrån KTH:s mål och verksamhetens behov genom prioriteringar av vad KTH ska satsa på och varför. Genom ökad samordning kan större nyutvecklingsbehov identifieras och planeras, avveckling systematiseras samt mer långsiktiga ramar för finansiering sätts. Delportföljerna har också ett ansvar för att följa upp att nyttan med satsningar realiserar i organisationen.

För att få en mer systematisk planering av förvaltning, utveckling och avveckling av befintliga IT-system gav universitetsdirektören 2023 i uppdrag till IT-chefen att implementera en gemensam systemförvaltningsmodell för KTH:s IT-stöd (V-2023-0227). Uppdraget innefattar bland annat att skapa delportföljer och förvaltningsobjekt som samlar alla KTH:s gemensamma IT-system.

Som ett led i den fortsatta etableringen av portföljstyrningen kartläggs KTH:s samlade kostnader för IT uppdelat i förvaltning, utveckling (vidare- och nyutveckling) och investeringar. Kostnaderna ligger huvudsakligen inom verksamhetsstödet kostnadsram. För att på ett övergripande plan stödja och leda nya arbetssätt präglade av digitalisering och utveckla KTH:s ledningssystem har rektor 2021 beslutat att avsätta 30 mnkr årligen under perioden 2022–2027. Dessa medel är en öronmärkt förstärkning för särskilda IT-utvecklingsinsatser som samordnas inom och mellan delportföljerna. Medlen ska kompensera för tidigare uteblivna IT-investeringar och ingår i den investeringsram som anges nedan. En stor del av investeringarna i IT-delportföljerna hanteras som anläggningstillgångar, vilket innebär att kostnaderna uppstår i takt med avskrivningarna. Tabell 12 anger prognos över kommande behov av investeringar i IT-system och de totala IT-kostnaderna för perioden 2024–2029.

Tabell 12. Investeringar inom IT och totala IT-kostnader för 2024–2029, mnkr

Investeringar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investeringar	41	39	38	40	40	40
Investeringar, digitaliseringssatsning	26	32	30	0	0	0
Totala investeringar	67	71	68	40	40	40
Kostnader						
Förvaltningskostnader	259	263	265	267	273	279
Avskrivningar sakavdelningar	13	15	16	15	15	15
Avskrivningar, digitaliseringssatsning	0	13	21	27	30	32
Avsatta medel för avskrivningar, digitaliseringssatsning	0	-13	-21	-27	-30	-32
Totala förvaltnings- och avskrivningskostnader	272	278	281	283	288	295

6.1 Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar om en investeringsram för IT på 71 mnkr 2025, 68 mnkr 2026 och 40 mnkr 2027.



KTH:s planeringsförutsättningar 2025–2027

Detta styrdokument har beslutats av universitetsstyrelsen (diarienummer V-2024-0280). Styrdokumentet gäller från och med den 5 juni 2024. Styrdokumentet innehåller universitetsstyrelsens beslut om ramar för verksamhetsplanering och budget inför 2025. Ansvarig för översyn och frågor om styrdokumentet är ledningskansliet vid verksamhetsstödet.

Innehåll

1	Inledning	2
1.1	Inriktning	2
2	Övergripande ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	3
2.1	Anslagsberäkningar	3
2.2	Övergripande dimensionering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	3
2.2.1	Utbildning finansierad av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	4
2.2.2	Utbildning finansierad av studieavgifter	6
2.3	Myndighetskapital inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	7
2.4	Beslut.....	8
3	Övergripande ramar för anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.....	9
3.1	Anslagsberäkningar	9
3.2	Myndighetskapital inom forskning och utbildning på forskarnivå	9
3.3	Beslut.....	10
4	Övergripande ramar för verksamhetsstödet.....	11
4.1	Beslut.....	12
5	Övergripande ramar för lokalkostnader inklusive investeringsram	13
5.1	Beslut.....	15
6	Investeringsram för IT	16
6.1	Beslut.....	17

1 Inledning

Planeringsförutsättningarna innehåller universitetsstyrelsens beslut om ramar för verksamhetsplanering och budget inför 2025. Det inbegriper ramar för anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och forskarutbildning. När det gäller utbildning på grundnivå och avancerad nivå ingår övergripande planering av utbildningsvolymen, inklusive planerat nyttjande av anslagssparande (tidigare underproduktion). Beslutet innehåller även kostnadsramar för verksamhetsstödet samt för lokaler och IT, inklusive investeringsramar. I planeringsförutsättningarna anges även prognoser för 2026 och 2027 utifrån nu kända faktorer, i syfte att underlätta en flerårig verksamhetsplanering.

Beräkningar för de ramar som presenteras i planeringsförutsättningarna utgår från budgetunderlaget som universitetsstyrelsen beslutade om på sammanträdet i februari 2024. Budgetunderlaget innehåller KTH:s totala intäkter och kostnader för perioden 2025–2027. Besluten i planeringsförutsättningarna sätter ramarna inför KTH:s interna verksamhetsplanering inklusive budget som fastställs genom beslut av rektor i slutet av året. Under hösten 2024 presenterar regeringen budgetpropositionen och forsknings- och innovationspropositionen vilka kan innehålla reformer som berör KTH och som kan föranleda revideringar av ramarna.

Planeringsförutsättningarna innehåller detta år vissa förändringar jämfört med tidigare. Kostnadsramen för verksamhetsstödet har delats upp på olika typer av kostnader för att tydliggöra vilken ram universitetsstyrelsen ska besluta om. Årets planeringsförutsättningar innehåller även investeringsramar för lokaler respektive IT för en förbättrad ekonomisk styrning och kostnadskontroll. KTH är som myndighet skyldig att lånefinansiera investeringar och KTH har en av regeringen beslutad låneram inom vilken alla investeringar ska rymmas. Den största andelen investeringar som ska lånefinansieras rör dels lokaler genom så kallade förbättringsutgifter på annans fastighet, dels vidare- och nyutveckling av IT-system. Kostnaden som uppstår för KTH till följd av investeringar är avskrivningskostnader. Investeringsramen avseende lokaler specificeras i lokalförsörjningsplanen som universitetsstyrelsen fastställer. Investeringsramen för IT ligger till grund för den investeringsplan som beslutas av rektor i samband med verksamhetsplan och budget.

Planeringsförutsättningarna omfattar inte vissa medel med en direkt styrning från regeringen, till exempel satsningar på Cybercampus, korta kurser för yrkesverksamma och innovationskontor, eller den betydande externfinansiering som KTH erhåller.

1.1 Inriktning

Årets planeringsförutsättningar präglas av KTH:s fortsatta arbete med att få en ekonomi i balans och en ökad utbildningsvolym för att återhämta tidigare års underprestationer. Det ansträngda ekonomiska läget beror främst på olika effekter av pandemin, ett oroligt världsläge och en stigande inflation. KTH:s lokalkostnader har kraftigt ökat på grund av inflationen, vilket lett till hyresindexuppräknningar för åren 2021–2023 på sammanlagt ungefär 20 procent. KTH möter detta med lokaleffektiviseringar för all verksamhet och genom att omlokalisera verksamhet från Södertälje och Kista till KTH Flemingsberg och KTH Campus. Vidare sker besparingar inom verksamhetsstödet, bland annat genom omorganisering och ökad samordning av personal inom stödområden. Satsningarna på ökad utbildningsvolym syftar till att använda det extra utrymme som finns tillgängligt på grund av de senaste årens underproduktion.

2 Övergripande ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2.1 Anslagsberäkningar

KTH disponerar ett ramanslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (takbelopp). I tabell 1 anges ramarna för anslaget. Beloppen är beräknade utifrån budgetpropositionen för 2024 och högskoleindex för 2025 som anges i vårpropositionen för 2024. Högskoleindex är den pris- och löneomräkningsmodell som regeringen tillämpar för universitet och högskolors anslag. För 2025 är högskoleindex 3,43 procent, vilket är något lägre än 2024 års högskoleindex på 3,5 procent. Uppräkningen innebär att anslaget för utbildning ökar med cirka 47 mnkr 2025.

Inom ramen för takbeloppet finns, i enlighet med budgetpropositionen för 2024, följande satsningar och besparingar för KTH (beloppen är i relation till 2023 års anslag):

- En satsning på utökad försöksverksamhet med kortare KPU om 56 000 kronor 2024 och 137 000 kronor för 2025–2027.
- För satsningen på utbildning på avancerad nivå (Ingenjörspaketet) en utökning av anslaget med 7 804 000 kronor från och med 2024.
- För satsningen på ökade ersättningsbelopp till naturvetenskap och teknik en utökning av anslaget med 11 648 000 kronor 2024, med 23 297 000 kronor för 2025 och med 35 528 000 kronor för 2026.
- En generell besparing i statsförvaltningen om 6 863 000 kronor från 2024.

Ramen för takbeloppet tar inte hänsyn till ackumulerat anslagssparande, sparade prestationer eller indragna medel. För närmare information om detta, se avsnitt 2.2.

Tabell 1. Ramanslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå som disponeras av KTH, mnkr

Ramanslag, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026 ¹	2027 ¹
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 360	1 327	1 385	1 431	1 470	1 493

¹ Beloppen har räknats upp med preliminär pris- och löneomräkning som per april 2024 fanns att tillgå i informationssystemet Hermes för 2026 och 2027.

2.2 Övergripande dimensionering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Universitet och högskolor får överföra ackumulerad överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet och ackumulerat outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår.

KTH:s anslag inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade kraftigt mellan 2020 och 2021, med anledning av de tillfälliga och villkorade satsningar som regeringen gjorde under pandemin. KTH kunde inte fullt ut omsätta de satsningarna, framför allt avseende behörighetsgivande utbildning, vilket var bidragande orsaker till KTH:s underprestationer under 2021–2023.

Under 2023 beslutade KTH om ett antal åtgärder för en ekonomi i balans, där utökad utbildningsvolym var en av åtgärderna. Det bidrog till att antalet helårsstudenter ökade med drygt 350 från 2022 till 2023. Även antalet nybörjare ökade mellan 2022 och 2023 med cirka 300, framför allt på master- och civilingenjörsutbildningar. Denna utökning förväntas ge effekt även under 2024, där det dimensionerade antalet helårsstudenter är 13 519, vilket motsvarar en ökning med cirka 600 helårsstudenter i jämförelse med utfallet 2023.

Dimensioneringen för 2025–2027 ger ett estimat över det totala antal helårsstudenter och helårsprestationer som krävs för att KTH ska nyttja hela sitt takbelopp, inklusive respektive års ingående anslagssparande. Prognosen utgår från skolornas dimensionering för 2024 och deras planerade utökningar av vissa program kommande år.

Rektor beslutar om den slutgiltiga dimensioneringen av KTH:s utbildning i KTH:s verksamhetsplan, inklusive fördelning av medel för utbildning till KTH:s skolor. Varje skola planerar sin utbildning och prioriterar mellan olika utbildningstyper, i enlighet med rektors inriktningsbeslut avseende utformning av KTH:s utbildningsutbud (V-2024-0331).

2.2.1 Utbildning finansierad av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 5 anger det prognosticerade antalet helårsstudenter och helårsprestationer som KTH totalt sett dimensionerar för under 2025–2027. I tabell 2 anges den genomsnittliga fördelningen mellan utbildningsområden vid KTH för de senaste fyra åren. Tabell 3 och 4 anger KTH:s utfall 2022–2023 samt dimensionering 2024 för helårsstudenter respektive helårsprestationer. Tillsammans ligger tabell 2–5 till grund för den beräknade avräkningsnivån för KTH under 2025–2027 i tabell 6. Takbelopp och den statliga ersättningsnivån för respektive utbildningsområde 2025–2027 är beräknade utifrån budgetpropositionen för 2024 och högskoleindex för 2025, angivet i vårpropositionen för 2024. Se avsnitt 1.

Den genomsnittliga prestationsgraden för KTH har sjunkit med en procentenhet årligen under perioden 2020–2023, från 85 procent 2020 till 82 procent 2023. En osäkerhet i beräkningarna är att det i tabell 5 används en genomsnittlig prestationsgrad för perioden 2020–2023, som därmed är något högre än utfallet för det senast mätbara helåret.

Tabell 2. Genomsnittlig fördelning mellan utbildningsområden vid KTH, 2020–2023

Utbildningsområden	Antal helårsstudenter	Procentuell fördelning, %	Statlig ersättning 2024, kr	Antal helårsprestationer	Procentuell fördelning, %	Statlig ersättning 2024, kr
Naturvetenskap, teknik	11 825	93,7	61 474	9 856	93,4	51 006
Humaniora, samhällsvetenskap, juridik	624	4,9	35 470	533	5,1	23 113
Design ¹	139	1,1	171 391	139	1,3	104 423
Verksamhetsförlagd utbildning	32	0,3	61 141	26	0,2	59 320
Undervisning	6	0,0	43 143	3	0,0	45 196
TOTALT	12 625	100,0		10 556	100,0	

¹ Antalet helårsstudenter och helårsprestationer för utbildningsområde design regleras årligen av staten genom bilaga till regleringsbrevet.

Tabell 3. Utfall 2022–2023 och dimensionering 2024: antal helårsstudenter

Antal helårsstudenter per programtyp	Utfall 2022	Utfall 2023	Dimensionering 2024 ¹
Arkitekt	430	456	450
Civilingenjör, civilingenjör/lärare	7 344	7 516	7 872
Ämneslärare	6	4	0
Kompletterande pedagogisk utbildning	66	52	45
Högskoleingenjör	1 600	1 595	1 565
Kandidat	263	281	310
Högskoleutbildning	45	31	5
Master (exkl. 5-åriga utbildningar)	1 154	1 252	1 345
Magister	28	19	20
Behörighetsgivande utbildning	774	665	680
Fristående kurser	307	472	626
Inkommande utbytesstudenter	530	560	601
TOTALT	12 547	12 903	13 519

¹ Beslutat av rektor i beslut om KTH:s resursfördelning 2024, V-2023-0881.

Tabell 4. Utfall 2022–2023: antal helårsprestationer och genomsnittlig prestationsgrad 2020–2023 enligt KTH:s årsredovisning

Antal helårsprestationer per programtyp	Utfall 2022	Utfall 2023	Prestationsgrad 2020–2023, %
Arkitekt	402	416	94
Civilingenjör, civilingenjör/lärare	4 444	4 521	87
Ämneslärare	4	3	61
Kompletterande pedagogisk utbildning	50	41	68
Högskoleingenjör	1 308	1 331	83
Kandidat	239	239	89
Högskoleutbildning	34	28	85
Master (exkl. 5-åriga utbildningar)	2 900	2 916	86
Magister	26	18	93
Behörighetsgivande utbildning	467	374	56
Fristående kurser	136	192	47
Inkommande utbytesstudenter	424	466	83
TOTALT	10 435	10 544	83

Tabell 5. Övergripande dimensionering 2025–2027: antal helårsstudenter och antal helårsprestationer

	2025	2026	2027
Totalt: antal helårsstudenter, övergripande planering	13 800	14 000	14 000
Totalt: antal helårsprestationer, baserat på genomsnittlig prestationsgrad	11 454	11 620	11 620

Tabell 6. Uppskattade avräkningsnivåer i relation till KTH:s takbelopp och anslagssparande, belopp i mnkr

	Utfall 2022	Utfall 2023	Dimen- sionering 2024	2025	2026	2027
KTH:s prestationer						
Avräkning för helårsstudenter	728	759	830	888	933	948
Avräkning för helårsprestationer	499	512	577	594	615	625
Avräkning för decemberprestationer	24	20	20	20	20	20
TOTALT	1 251	1 291	1 427	1 502	1 568	1 593
KTH:s möjliga intäkter						
Takbelopp	1 360	1 327	1 385	1 431	1 470	1 493
+ ingående anslagssparande	91	130	133	90	20	-
+ ingående överproduktion	-	-	-	-	-	78
TOTALT	1 451	1 457	1 517	1 521	1 490	1 493
KTH:s resultat efter årets slut						
Utgående anslagssparande	130	133	90	20	-	-
Medel som ej kan sparas	70	34	-	-	-	-
Utgående överproduktion	-	-	-	-	78	178
Anslagssparande som tas i anspråk	-	-	43	70	20	-

Avrundningseffekter förekommer i tabellen.

2.2.2 Utbildning finansierad av studieavgifter

Verksamheten avseende utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter uppvisade 2023 ett negativt resultat om 2,2 mnkr, att jämföra med ett negativt resultat 2022 om 6,6 mnkr. Det totala utgående överskottet vid utgången av 2023 var 31 mnkr. Det ackumulerade överskottet förväntas minska kommande år.

Intäkterna ökade 2023 med 7 procent jämfört med 2022 från 148 mnkr till 158 mnkr till följd av att antalet studenter har ökat. Kostnaderna ökade med 4 procent jämfört med 2022.

Kostnaderna för utbildningsmomenten har ökat då de följer utvecklingen av antalet studenter och deras prestationer, men även övriga kostnader inom verksamheten har ökat. Satsningar inom excellenta utbildningsmiljöer på kvalitetshöjande investeringar inom verksamheten gjordes också under 2023.

Från 2024 sker kostnadsökningar inom verksamheten som kommer av generella kostnadsökningar och tillkommande poster som tidigare har haft annan finansiering, till exempel finansiering av underskott inom studentbostäder. En ny satsning på excellenta utbildningsmiljöer görs även under året. Budget för satsningen är 6 mnkr. För att möta kostnadsökningarna beslutade KTH under 2023 om en höjning av studieavgiften som träder i kraft för studenter som påbörjar utbildning från och med höstterminen 2024.

Enligt budget kommer intäkterna från studieavgifter under 2024 att bli cirka 162 mnkr. Kostnaderna är budgeterade till omkring 186 mnkr, det vill säga cirka 24 mnkr högre än intäkterna. Ett sådant utfall skulle innebära att det ackumulerade överskottet från studieavgifter minskar från 31 mnkr vid 2024 års ingång till 7 mnkr inför 2025.

KTH:s ambition är att antalet helårsstudenter och helårsprestationer inom studieavgiftsfinansierad utbildning ska öka gradvis under perioden 2025–2027.

Tabell 7. Utbildning finansierad av studieavgifter: Utfall 2022–2023 och dimensionering 2024

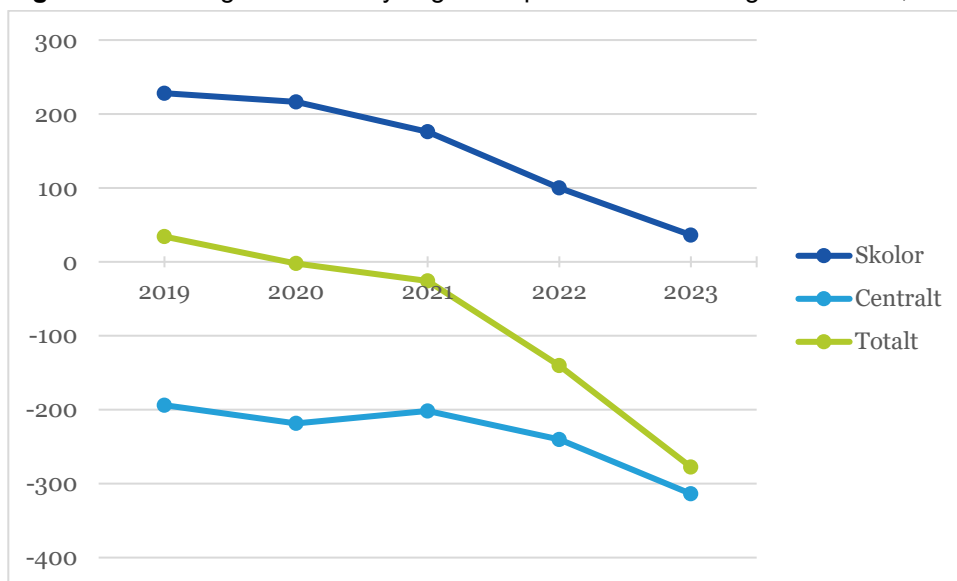
	Utfall 2022	Utfall 2023	Dimensionering 2024
Antal helårsstudenter, totalt	1 037	1 052	1 071
Antal helårsprestationer, totalt	932	951	964
Genomsnittlig prestationsgrad, procent	90	90	

2.3 Myndighetskapital inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Vid ingången av 2024 var myndighetskapitalet inom utbildning -277 mnkr. Det fanns ett positivt myndighetskapital på KTH:s skolor om 36 mnkr och ett negativt myndighetskapital på KTH-gemensam nivå om drygt -313 mnkr, varav cirka -170 mnkr inom lokalramarna. Se figur 1.

Myndighetskapitalets minskning inom utbildning kan delvis förklaras av det allmänna ekonomiska läget med hög inflation och ökade kostnader, framför allt lokalkostnader. Kostnaderna för KTH:s anslagsfinansierade utbildning har överstigit de intäkter som KTH erhåller genom att avräkna helårsstudenter och helårsprestationer mot takbeloppet varpå myndighetskapitalet inom utbildning har minskat markant. Den kraftiga minskningen på KTH-gemensam nivå beror delvis på att delar av de ökade lokalkostnaderna för undervisningslokaler hanterades centralt under pandemin.

Figur 1. Utveckling av KTH:s myndighetskapital inom utbildning 2019–2023, mnkr



Diagrammet visar utgående balans vid respektive års slut.

2.4 Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa de övergripande ramarna för anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till KTH för 2025 enligt tabell 6. I planeringen av utbildningsvolymen de kommande åren ska KTH därmed, så länge det finns utnyttjade resurser i form av ett anslagssparande, eftersträva en motsvarande överprestation av helårsstudenter och en ökad prestationsgrad. Det är av yttersta vikt att detta arbete sker med bibehållen kvalitet i utbildningarna. Rektor har rätt att revidera ramarna för anslaget med hänsyn till de beslut som riksdag och regering kan komma att fatta om anslag till KTH, eller om andra omständigheter så kräver.

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH ska vidta åtgärder för att långsiktigt omhänderta det negativa myndighetskapital som finns inom utbildning.

3 Övergripande ramar för anslag för forskning och utbildning på forskarnivå

3.1 Anslagsberäkningar

KTH disponerar ett ramanslag för forskning och utbildning på forskarnivå (basanslag). I tabell 8 anges ramarna för anslaget. Beloppen är beräknade utifrån budgetpropositionen för 2024 och högskoleindex för 2025 som anges i vårpropositionen för 2024. Se avsnitt 2 om högskoleindex. Uppräkningen innebär att basanslaget ökar med cirka 67 mnkr 2025.

Tabell 8. Ramanslag för forskning och utbildning på forskarnivå som disponeras av KTH, mnkr

Ramanslag, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026 ¹	2027 ¹
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: forskning och utbildning på forskarnivå, varav	1 844	1 879	1 944	2 011	2 053	2 086
varav strategiska forskningsområden	210	213	219	227	231	235
varav SciLifeLab	459	475	499	516	527	536

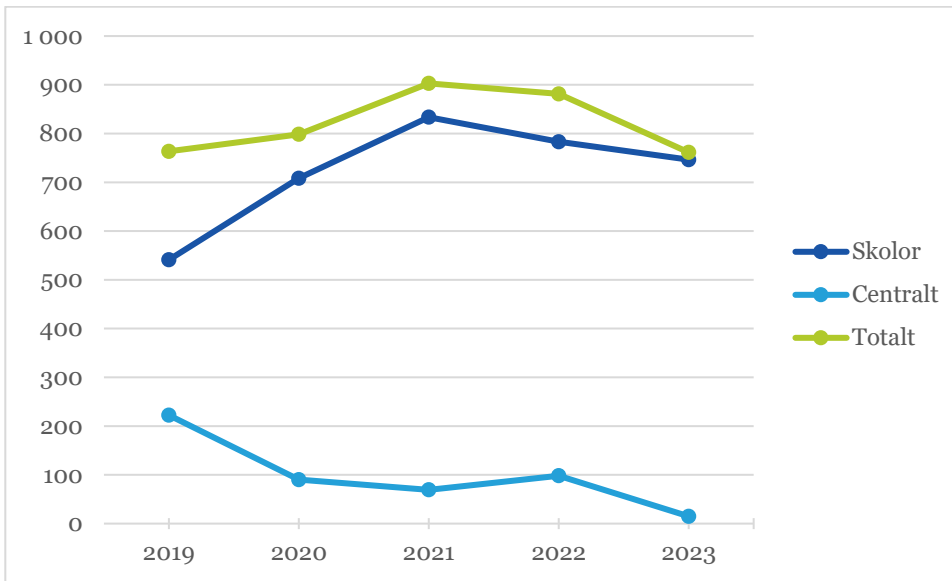
¹ Beloppen har räknats upp med preliminär pris- och löneomräkning som fanns att tillgå i informationssystemet Hermes för 2026 och 2027, per april 2024.

3.2 Myndighetskapital inom forskning och utbildning på forskarnivå

Vid ingången av 2024 uppgick KTH:s myndighetskapital inom forskning till 761 mnkr, varav 746 mnkr på skolnivå och 15 mnkr på KTH-gemensam nivå. Av det totala myndighetskapitalet inom forskning ligger 196 mnkr inom SciLifeLab, inklusive det strategiska forskningsområdet molekylär biovetenskap, och 278 mnkr inom övriga strategiska forskningsområden. Delar av myndighetskapitalet är bundna i tidigare beslutade satsningar, samfinansiering av externa bidrag och finansiering av forskningsinfrastruktur.

Kommande år prognosticeras ett betydande negativt ekonomiskt utfall på grund av det allmänna ekonomiska läget med hög inflation och ökade kostnader, framför allt lokalkostnader. Det ansträngda ekonomiska läget innebär att skolorna har börjat förbruka myndighetskapital inom forskning i allt högre takt vilket åskådliggörs i det trendbrott som kan skönjas i myndighetskapitalets utveckling. Myndighetskapitalet inom forskning minskade med ca 120 mnkr under 2023. Kommande år beräknas myndighetskapitalet inom forskning att minska ytterligare.

Figur 2. Utveckling av KTH:s myndighetskapital inom forskning 2019–2023, mnkr



Diagrammet visar utgående balans vid respektive års slut.

3.3 Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa de övergripande ramarna för anslag för forskning och utbildning på forskarnivå till KTH för 2025 enligt tabell 8. Rektor har rätt att revidera ramarna för anslaget med hänsyn till de beslut som riksdag och regering kan komma att fatta om anslag till KTH, eller om andra omständigheter så kräver.

4 Övergripande ramar för verksamhetsstödet

Under 2021 inledde KTH ett långsiktigt arbete med att utveckla verksamhetsstödet genom ett utvecklingsprogram för ett gemensamt och samordnat verksamhetsstöd som pågår till 2026. Utvecklingsprogrammet har lett fram till bildandet av en samlad organisation för verksamhetsstödet under universitetsdirektören 2023 och en samorganisering av personal inom områdena HR, kommunikation och ekonomi 2024. Syftet med förändringarna är att bli mer kostnads-effektiva, skapa mer enhetliga stödprocesser, minska dubbelarbete, minska sårbarheten i beroendet till personer och funktioner samt samordna kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Verksamhetsstödet lokalbehov har setts över och en ny riktlinje för flexibla arbetsplatser har beslutats 2024 för att effektivisera lokalanvändningen.

I 2024 års planeringsförutsättningar beslutade universitetsstyrelsen om en kostnadsram för verksamhetsstödet på 1 505 mnkr, en ram som reviderades till 1 508 mnkr på grund av insatser kopplade till KTH:s verksamhetsplan. Tabell 9 anger verksamhetsstödet kostnadsram 2024 uppdelat på tre kategorier:

- verksamhetsstödet basuppdrag,
- särskilda satsningar och åtaganden inom KTH, och
- tjänster utöver verksamhetsstödet basuppdrag.

Basuppdraget utgörs av verksamhetsstödet huvudsakliga uppdrag att stödja skolornas verksamhet och KTH:s myndighetsuppdrag. Särskilda satsningar eller gemensamma åtaganden inom KTH avser bland annat satsningar enligt KTH:s verksamhetsplan, exempelvis inom Framtidens utbildning och internationalisering. Kategorin innehåller även KTH:s samlade mediakostnader inom biblioteket. Tjänster utöver verksamhetsstödet basuppdrag avser exempelvis verksamhetsstödet till SciLifeLab, tjänster för student- och gästforskarbostäder och andra externa uppdrag med särskild finansiering.

Som ett led i arbetet med en ekonomi i balans beslutade rektor inför 2024 att verksamhetsstödet kostnader för att tillhandahålla basuppdraget skulle minska med 50 mnkr. Denna besparing ingick i planeringsförutsättningarna för 2024. Kostnadsramen för verksamhetsstödet basuppdrag beräknades till 1 312 mnkr. Rektor har under 2024 meddelat att ramen för basuppdraget ska minska med ytterligare 108 mnkr. Den reviderade kostnadsramen för verksamhetsstödet basuppdrag 2024 uppgår efter denna ytterligare besparing till 1 204 mnkr, vilket innebär en sammanlagd neddragning på 11,6 procent av verksamhetsstödet resurser under 2024. Under 2024 finansieras kostnader för verksamhetsstödet basuppdrag med 991 mnkr i täckningsbidrag på KTH-nivå och med 213 mnkr via internfakturerings, intäkter från studieavgiftsskyldiga studenter och avsättningar av anslag för finansiering av IT-delpportföljerna.

Tabell 9. Verksamhetsstödet kostnadsram 2024 uppdelat på olika kategorier och ytterligare besparingskrav, mnkr

Verksamhetsstödet kostnadsram 2024	mnkr
Kostnadsbudget	1 508
varav verksamhetsstödet basuppdrag ¹	1 312
varav särskilda satsningar eller gemensamma åtaganden inom KTH	92
varav tjänster utöver verksamhetsstödet basuppdrag	104
Ytterligare besparingskrav gällande verksamhetsstödet basuppdrag som beslutats inför 2024	-108
Reviderad kostnadsram för verksamhetsstödet basuppdrag 2024	1 204

¹ Inklusivt besparingskrav om 50 mnkr som beslutades i planeringsförutsättningarna inför 2024.

Kostnader för tjänster utöver verksamhetsstödet basuppdrag, administrativa kostnader för SciLifeLab och OpenLab samt kostnader för ledningsfunktioner i linjen inom de fem skolorna utgör en del av det samlade verksamhetsstödet inom KTH. Även den verksamhet som bedrivs inom dessa uppdrag ska ske kostnadseffektivt.

Från och med 2025 kommer kategorin särskilda satsningar eller gemensamma åtaganden inom KTH att helt finansieras via avlyft av anslag. Denna förändring innebär att finansiering via täckningsbidrag på KTH-nivå (TBK) enbart sker inom verksamhetsstödet basuppdrag.

Kostnadsramen för verksamhetsstödet basuppdrag räknas årligen upp med pris- och löneomräkning och uppgår 2025 till 1 245 mnkr, se tabell 10. Under 2025 finansieras kostnader för verksamhetsstödet basuppdrag med 1 025 mnkr i täckningsbidrag på KTH-nivå och med 220 mnkr via internfakturering, intäkter från studieavgiftsskyldiga studenter och avsättningar av anslag för finansiering av IT-delpportföljerna.

Tabell 10. Verksamhetsstödet kostnadsram 2025, mnkr

Verksamhetsstödet kostnadsram 2025	mnkr
Reviderad kostnadsram för verksamhetsstödet basuppdrag 2024	1 204
Pris- och löneomräkning, 3,43 procent	41
Kostnadsram för verksamhetsstödet basuppdrag 2025	1 245

4.1 Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att kostnadsramen för verksamhetsstödet basuppdrag inte ska överstiga 1 245 mnkr 2025.

5 Övergripande ramar för lokalkostnader inklusive investeringsram

KTH:s lokalkostnader omfattar, förutom lokaler för KTH:s egen verksamhet, även lokaler för student- och gästforskarbostäder och lokaler som hyrs ut i andra hand, främst till andra lärosäten. Lokalkostnaderna, i enlighet med resultaträkningen, uppgick till 1 079 mnkr för 2023 och har budgeterats till 1 147 mnkr för 2024 till följd av hyresavtalens indexering och en ökad andel rörligt pris för el i kombination med ökade elpriser.

I planeringsförutsättningarna för 2024–2026 beslutade universitetsstyrelsen att KTH ska verka för en bättre kostnadskontroll av lokalkostnader i enlighet med de föreslagna åtgärder som framgår av KTH:s lokalförsörjningsplan för 2023–2026 samt att KTH ska presentera åtgärder för kostnadskontroll som leder till att andelen lokalrelaterade kostnader i det längre perspektivet inte överstiger 16,1 procent. Denna målsättning sattes första gången i planeringsförutsättningarna för 2023–2025 (juni 2022) då beräkningarna utgick från en lägre inflationstakt. Utfallet för 2023 var 16,9 procent. För att komma ned i en andel om 16,1 procent under 2025 skulle KTH:s lokalrelaterade kostnader behöva minska med knappt 110 mnkr, räknat på 2025 års kostnader.

Lokalkostnaderna har en stark korrelation till Sveriges inflation då hyresavtalens indexering är kopplad till KPI i oktober. Inflationstakten har nu dämpats men lokalkostnaderna beräknas för perioden 2025–2027 öka i genomsnitt med 2,5 procent per år. I prognoser för de kommande åren har också hänsyn tagits till kända förändringar i KTH:s lokalbestånd. Lokalkostnaderna beräknas uppgå till 1 158 mnkr 2025, vilket är en ökning med 11 mnkr jämfört med 2024.

En konsekvens av beslutet om åtgärder för en ekonomi i balans är att KTH omlokaliserar verksamhet från Södertälje och Kista till KTH Flemingsberg och KTH Campus. Ekonomiska effekter i form av lägre hyror med anledning av campusflyttarna förväntas få större genomslag först efter 2027. I samband med omlokaliseringen av verksamheten kan de lokalrelaterade kostnaderna komma att tillfälligt öka till följd av lokalanpassningar. Trots lokaleffektiviseringar beräknas lokalkostnaderna totalt sett öka framöver med anledning av den indexuppräknings av hyrorna som sker årligen.

KTH:s lokalförändringar ska leda till ett mer effektivt och hållbart lokalnyttjande. Detta kan ske genom en god samordning av samtliga skolor och verksamhetsstödsansatser. Samtliga skolor har under det senaste året arbetat aktivt med att effektivisera nyttjandet av lokaler. I och med detta har andrahandsuthyrningen ökat. För att uppnå bästa effekt ska KTH ha en helhetssyn kring lokalnyttjandet där man utgår från de behov som verksamheten har. I samband med planerade flyttar av verksamhet från Södertälje och Kista behöver KTH ha en övergripande planering för ett mer effektivt lokalnyttjande på övriga campusområden. Mer information om mål och riktning för KTH:s lokalplanering och lokalkostnader ges i KTH:s lokalförsörjningsplan för 2024–2027.

Tabell 11 visar beräknade lokalrelaterade kostnader för 2025 och prognos för 2026 och 2027. I beloppet för avskrivningar i tabell 11 ingår genomförda och pågående investeringar i KTH:s lokaler. Utöver de direkta lokalkostnaderna, exempelvis lokalhyra och kostnader för el, värme, kyla och vatten, finns kostnader för städning i egen regi samt avskrivningskostnader för förbättringsutgift på annans fastighet med mera. Lokalrelaterade kostnader att fördela inom KTH genom internprismodeller uppgår för 2025 till 1 034 mnkr. Av dessa fördelas 970 mnkr via den gemensamma internprismodellen som rektor fattade beslut om under 2023 (V-2023-0110), 42 mnkr fördelas inom SciLifeLab för KTH:s verksamhet och 22 mnkr för särskild eldebitering.

Tabell 11. Lokalkostnader

	Utfall	Utfall	Budget	Beräknat	Prognos	Prognos
KTH:s lokalrelaterade kostnader, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lokalhyra (inkl. lokaler som KTH hyr ut i andra hand och student/ gästforskarbostäder)	894	965	1 048	1 046	1 085	1 099
Kostnader för el, värme, kyla, vatten	56	72	79	67	67	67
Lokalvård, extern entreprenad inkl. städmaterial	22	23	12	21	22	22
Lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	3	2	3	6	8	11
Reparationer avseende hyra lokaler och byggnader	12	16	5	17	17	17
Summa lokalkostnader enligt resultaträkning i årsredovisning	988	1 079	1 147	1 158	1 200	1 216
Årets avskrivningskostnader, förbättringsutgift annans fastighet	50	52	52	52	52	52
Lokalvård i egen regi	25	24	28	28	29	30
Övriga lokalrelaterade kostnader som fördelas via internprismodeller mm. ¹			29	30	31	32
Summa lokalrelaterade kostnader	1 063	1 155	1 256	1 268	1 311	1 329
KTH:s kostnader i enlighet med årsredovisningen	5 426	5 742	5 935	5 982	6 053	6 120
KTH:s lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand ²	210	222	230	234	245	247
KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela via internprismodeller mm.³	853	933	1 025	1 034	1 067	1 081
KTH:s kostnader exkl. lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand	5 216	5 520	5 705	5 749	5 808	5 873
Andel lokalrelaterade kostnader för KTH:s verksamhet, procent	16,3%	16,9%	18,0%	18,0%	18,4%	18,4%

¹ Inkluderar internt köpta säkerhetstjänster, utrustning exkl. avskrivningar, interna (ej salstillsyn) och externa konsulttjänster och drift/övrigt. Kostnaderna har ej redovisats i tidigare planeringsförutsättningar.

² För uthyrning av lokaler i andra hand görs antagandet att intäkter är lika med kostnader. För student- och gästforskarbostäder gäller inte krav om full kostnadstäckning, därför har de faktiska lokalrelaterade kostnaderna räknats bort.

³ Under åren 2020–2023 har inte alla kostnader relaterat till lokaler fördelats ut inom KTH, vilket har lett till ett negativt myndighetskapital inom KTH:s lokalramar.

Utgångspunkten för investeringsramarna är de belopp som togs fram i samband med budgetunderlaget 2025–2027 med tillägg för investeringar i inventarier och AV-utrustning. Planerade nyinvesteringar för 2024 uppgår till cirka 100 mnkr. (Notera att tabell 11 inte innehåller investeringsramarna utan endast avskrivningskostnaderna. Se avsnitt 1 om investeringsramar.)

5.1 Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH fortsatt ska verka för förbättrad kostnadskontroll av lokalkostnaderna. Åtgärder framgår i KTH:s lokalförsörjningsplan.

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH fortsatt ska verka för effektivare lokalnyttjande.

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH ska fastställa en investeringsram för lokaler till 90 mnkr 2025, 90 mnkr 2026 och 90 mnkr 2027 samt att investeringar och kostnader i samband med omlokaliseringen av verksamhet från Södertälje och Kista ska prioriteras.

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH fortsatt ska verka för att andelen lokalrelaterade kostnader i det längre perspektivet inte överstiger 16,1 procent av KTH:s omsättning. Målet avser lokalrelaterade kostnader för KTH:s egen verksamhet, det vill säga kostnader exklusive lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand.

6 Investeringsram för IT

Rektor har 2021 infört portföljstyrning genom beslut om principer för styrning av KTH:s IT-utveckling och förvaltning (V-2021-0842). Portföljstyrningen organiseras sedan 2022 i en portföljstyrgrupp, som numera utgörs av KTH:s ledningsgrupp, och tre delportföljer för utbildning, forskning och administration, som leds av styrgrupper med representanter från skolor och verksamhetsstöd.

Syftet med att införa portföljstyrning är att skapa en verksamhetsförankrad styrning av förvaltning och utveckling av IT. Det möjliggör en strategisk planering utifrån KTH:s mål och verksamhetens behov genom prioriteringar av vad KTH ska satsa på och varför. Genom ökad samordning kan större nyutvecklingsbehov identifieras och planeras, avveckling systematiseras samt mer långsiktiga ramar för finansiering sätts. Delportföljerna har också ett ansvar för att följa upp att nyttan med satsningar realiserar i organisationen.

För att få en mer systematisk planering av förvaltning, utveckling och avveckling av befintliga IT-system gav universitetsdirektören 2023 i uppdrag till IT-chefen att implementera en gemensam systemförvaltningsmodell för KTH:s IT-stöd (V-2023-0227). Uppdraget innefattar bland annat att skapa delportföljer och förvaltningsobjekt som samlar alla KTH:s gemensamma IT-system.

Som ett led i den fortsatta etableringen av portföljstyrningen kartläggs KTH:s samlade kostnader för IT uppdelat i förvaltning, utveckling (vidare- och nyutveckling) och investeringar. Kostnaderna ligger huvudsakligen inom verksamhetsstödet kostnadsram. För att på ett övergripande plan stödja och leda nya arbetssätt präglade av digitalisering och utveckla KTH:s ledningssystem har rektor 2021 beslutat att avsätta 30 mnkr årligen under perioden 2022–2027. Dessa medel är en öronmärkt förstärkning för särskilda IT-utvecklingsinsatser som samordnas inom och mellan delportföljerna. Medlen ska kompensera för tidigare uteblivna IT-investeringar och ingår i den investeringsram som anges nedan. En stor del av investeringarna i IT-delportföljerna hanteras som anläggningstillgångar, vilket innebär att kostnaderna uppstår i takt med avskrivningarna. Tabell 12 anger prognos över kommande behov av investeringar i IT-system och de totala IT-kostnaderna för perioden 2024–2029.

Tabell 12. Investeringar inom IT och totala IT-kostnader för 2024–2029, mnkr

Investeringar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investeringar	41	39	38	40	40	40
Investeringar, digitaliseringssatsning	26	32	30	0	0	0
Totala investeringar	67	71	68	40	40	40
Kostnader						
Förvaltningskostnader	259	263	265	267	273	279
Avskrivningar sakavdelningar	13	15	16	15	15	15
Avskrivningar, digitaliseringssatsning	0	13	21	27	30	32
Avsatta medel för avskrivningar, digitaliseringssatsning	0	-13	-21	-27	-30	-32
Totala förvaltnings- och avskrivningskostnader	272	278	281	283	288	295

6.1 Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar om en investeringsram för IT på 71 mnkr 2025, 68 mnkr 2026 och 40 mnkr 2027.



Lokalförsörjningsplan 2025–2027

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Beslut som har bäring på den långsiktiga lokalplaneringen	2
2.1 KTH:s vision och övergripande mål	2
2.2 Ekonomi i balans.....	3
2.3 Campusöversyn.....	3
2.4 Beslut om principer för framtidens utbildning	4
2.5 KTH:s övergripande hållbarhets- och klimatmål samt handlingsplan	4
2. Lokalförsörjningsplan	4
3.1 Hållbara byggnader, upphandling och avfall	5
4. Lokalbestånd	6
4.1 KTH:s lokalbestånd vid utgången av 2023.....	6
4.2 Disponibla lokaler	7
4.3 KTH-gemensamma lärandemiljöer	7
5. Förändringar avseende lokaler 2024 till 2027	7
5.1 Behov av lokalanpassningar i samband med omlokalisering vid KTH Campus.....	8
5.2 Inriktning hantering av hyresavtal under perioden.....	8
5.3 Lokalrelaterade investeringar till och med 2027	9
5.3.1 Pågående och beslutade investeringar.....	10
5.3.2 Planerade ej beslutade investeringar	10
6. Student- och gästforskarbostäder	11
7. Lokalkostnader	12
Tabell 2. Lokalkostnader	13
7.1 Möjliga åtgärder för kostnadskontroll	14
8. Fördelning av lokalrelaterade kostnader inom KTH.....	14
9. Lokalförsörjningsplanens koppling till planeringsförutsättningarna	15



1. Inledning

Lokaler är en viktig resurs för att kunna utföra KTH:s uppdrag om att bedriva utbildning och forskning. Utveckling av verksamheten behöver ske parallellt med lokalplanering och lokalförsörjning. Flera faktorer som påverkar är hållbarhet, tillgänglighet, säkerhet, och digitalisering. Fastighetsavdelningen uppdrag är att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för studenter och anställda.

KTH:s styrelse ska i enlighet med regeringens direktiv fastställa lokalförsörjningsplan där det ingår uppgifter om större ändringar. Sedan år 2022 fastställer styrelsen lokalförsörjningsplanen i samband med planeringsförutsättningarna i juni.

Tidigare lokalförsörjningsplan har utgått från KTH:s campusplan samt KTH:s tidigare utvecklingsplan för 2018 – 2023. Arbetet med en ny campusplan kommer att påbörjas under 2024 med en utvärdering av tidigare campusplan.

I avsaknad av nu gällande campusplan utgår KTH:s lokalförsörjningsplan från KTH:s vision och övergripande mål (V-2023-0668), liksom andra beslut fattade av KTH:s styrelse och rektor som har bäring på hållbarhet och lokaler. KTH är i ett skede av flera förändringar som påverkar lokalnyttjandet, lokalplanering och lokalförsörjning. Dessa sammanställs i lokalförsörjningsplan 2025-2027.

2. Beslut som har bäring på den långsiktiga lokalplaneringen

2.1 KTH:s vision och övergripande mål

Visionen för KTH är att vi tar ledningen för en hållbar samhällsutveckling. (V-2023-0668).

”Vi är modiga, kreativa och ansvarstagande, drivna av att möjliggöra ett hållbart och jämställt samhälle. Våra campusmiljöer ska vara hållbara, tillgängliga och levande. Arbetsmiljön ska vara kreativ och trygg där medarbetare trivs och ges förutsättningar att nå framgång i sina arbetsuppgifter. Studiemiljön ska vara trygg och kännetecknas av ett rikt och inkluderande studentliv som skapar upplevelser, sociala kontakter och mervärden för studenternas långsiktiga utveckling. Våra fysiska och digitala lär- och studiemiljöer ska stödja samarbete och interaktion mellan studenter och lärare.”

Vi ska ha en effektiv och långsiktig lokalplanering med klimatanpassade byggnader som är utformade efter verksamhetens behov och förutsättningar. Vår ekonomi ska vara i balans och vi ska använda våra resurser på ett ansvarsfullt och hållbart sätt.¹

¹ Visionstexten knyter även an till KTH:s övergripande hållbarhetsmål nr 5 att KTH:s verksamhet ska präglas av en god hushållning med resurser så att det bidrar till en hållbar utveckling och klimatneutralt samhälle. Eftersom svenska byggnader står för ungefär 40 % av Sveriges energianvändning och att svenska byggnader står totalt för en dryg femtedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser ur ett livscykelperspektiv, är det rimligt att beakta detta när vi pratar om långsiktig lokalförsörjning på KTH. www.naturvardsverket.se/klimat/bygg och fastighetssektorn



2.2 Ekonomi i balans

Rektor har fattat beslut om åtgärder för en ekonomi i balans (V-2023-0079) I samband med det fick prorektor i uppdrag att ta fram förslag på hur lokalkostnaderna kan minskas i enlighet med målet för den av universitetsstyrelsen fastställda ramen om 16,1 procent av de totala kostnaderna.

I juni 2022 fastställde universitetsstyrelsen KTH:s planeringsförutsättningar 2023–2025 (V-2022-0374). Där angavs att: ”KTH ska presentera åtgärder för kostnadskontroll som leder till att andelen lokalrelaterade kostnader i det längre perspektivet inte överstiger 16,1 %, i syfte att frigöra resurser för KTH:s kärnverksamhet: forskning, utbildning och samverkan”.

På grund av den mycket kraftiga inflationen 2023-2024 med en indexering på nästan 20 % åren 2022 till 2024 är det osannolikt att målet om 16,1% nås innan 2030 även med mycket kraftfulla insatser för att få ned kostnaderna.

2.3 Campusöversyn

KTH diskuterat behovet av att ta ett helhetsgrepp om KTH:s campus och lokaler med utgångspunkt i att skapa en akademisk miljö som bidrar till KTH:s utveckling och internationella konkurrenskraft. I november 2020 beslutade rektor att genomföra en översyn av KTH:s fem campus. Översynen resulterade i en rapport som presenterades 2021: Rapport om KTH:s campus – översyn av KTH:s fem campus (V-2020-0777). Under 2021 genomfördes även en separat analys av Electrumlaboratoriet, inklusive en strategi: Electrum Laboratory Strategy 2027 and beyond. Med anledning av KTH:s ekonomiska läge beslutade rektor i februari 2023 (V-2023-0079) att uppdra till prorektor att föreslå hur lokalkostnaderna kan minskas och övergripande utreda konsekvenserna av förändrad verksamhet på något eller några av KTH:s campusområden. Prorektor presenterade den 31 mars 2023 en promemoria som utmynnar i fem scenarier (V-2023-0079). I april 2023 beslutade rektor att uppdra åt prorektor att genomföra en fördjupad utredning av de fem scenarier för lokalisering av verksamhet vid KTH:s nuvarande campus som presenterats (V-2023-0277). Denna utredning ledde fram till att universitetsstyrelsen den 22 november 2023 fattade beslut om lokaliseringen av verksamhet vid KTH:s campus (V-2023-0821).

Beslutet innebar bland annat att KTH:s nuvarande verksamhet i Södertälje flyttas till KTH Campus och Campus Flemingsberg, samt att KTH:s nuvarande verksamhet i Kista flyttas till KTH campus med undantag för Electrumlaboratoriet. Arbetet med flyttarna av verksamheterna från Södertälje och Kista organiseras i form av ett program med olika delprojekt och rektor har i februari 2024 fastställt ett programdirektiv för omlokalisering av verksamhet vid KTH:s campus (V-2024-0084).

Som en följd av detta är beslut om utredning av Electrumlaboratoriet långsiktiga utveckling.(V-2024-0169). Utredningen innefattar att kartlägga användningen av forskningsinfrastrukturen, beskriva anläggningens ekonomiska förutsättningar, inventera statusen på anläggningen och utreda förutsättningarna för olika möjliga huvudmannaskap.



Utredningen ska belysa för- och nackdelar med olika handlingsalternativ vad gäller anläggningens framtida utveckling.

Programdirektivet för omlokalisering av verksamhet vid KTH:s campus Södertälje, Flemingsberg respektive Kista innebär att en mängd olika anpassningar av lokaler och ytor behöver vidtas. De inflyttade utbildningsprogrammen, tillsammans med utökade antagningsvolymerna innebär en högre belastning på befintliga utbildningslokaler. För att möta förändringsbehovet inom lärandemiljöerna uppdras en specifik grupp med stark koppling till verksamheten att utreda och lägga fram förslag på hur lärandemiljöerna ska utvecklas. Detta bör ske i samklang med parallella utvecklingsprojekt som berör lärandemiljöerna. (V-2024-0084)

2.4 Beslut om principer för framtidens utbildning

KTH:s arbete med att utveckla utbildningsverksamheten beskrivs i ett förändringsprogram för framtidens utbildning. Det bygger på beslut om principer som ska utgöra ramverk för utvecklingen av KTH:s utbildningar. Programmets arbete struktureras i ett ramverk som utgörs av 13 principer där två principer påverkar utvecklingen av lokaler. Det är Princip 5: Öppna experimentella miljöer som innebär att utbildningen av hög grad präglas av interaktiva undervisningsmoment och öppna experimentella miljöer som utvecklar det praktiska yrkeskunnandet och bidrar till nytänkande, innovativa lösningar och nya arbetssätt. Princip 6: Livfullt campus stipulerar att KTH:s fysiska och digitala campus är hållbara, tillgängliga och sociala studie- och arbetsmiljöer där färdigheter och yrkeskunnande utvecklas, idéer och drömmar förverkligas och innovation skapas. Dessa två principer har bäring på hur lokalerna långsiktigt ska utvecklas på KTH:s campusområden. (V-2022-0380)

2.5 KTH:s övergripande hållbarhets- och klimatmål samt handlingsplan

Hållbarhetsmål och klimatmål har beslutats av Rektor (V-2021-0087) och gäller från och med den 2021-02-02. KTH:s hållbarhetsmål gäller för perioden 2021-2025 och klimatmål för perioden 2021-2045. För de övergripande målen finns det framtagna delmål och en universitetsövergripande handlingsplan. Handlingsplanen har beslutats av Rektor (V-2021-0088) och sträcker sig mellan 2021-2025.

KTH:s lokaler påverkar hållbarhet- och klimatarbetet på flera olika sätt. KTH:s ska i enlighet med hållbarhetsmålen minska klimatpåverkan från lokaler och byggnader utifrån ett livscykelperspektiv (byggprocess, brukarskede och rivning). Det innebär att exempelvis energieffektivisering, val av material och avfallshantering ska beaktas i den långsiktiga lokalplaneringen.

2. Lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanen för 2025-2027 utgår från ovanstående strategiska beslut och inriktningar och ska redovisa hur ovanstående beslut påverkar planeringen. Lokalförsörjningsplanen beskriver vidare nuvarande lokalbestånd, pågående projekt samt lokalrelaterade kostnader för innevarande år men ger även en prognos för kostnadsutveckling



under planeringsperioden. Lokalförsörjningsplanen beskriver också vilka åtgärder som genomförs för ökad kostnadskontroll.

3.1 Hållbara byggnader, upphandling och avfall

KTH:s hållbarhetsmål och handlingsplan med åtgärder för resurshushållning som knyter an till lokalförsörjningsplanen är delmålen för upphandling, avfall och hållbara byggnader.

En stor anledning till att KTH behöver effektivisera nyttjande av lokaler är att minska energianvändningen. Det är mer hållbart att ha lokaler som nyttjas effektivt. Det vill säga att inte ha kontor eller gemensamma lärandemiljöer eller forskningsmiljöer som står outnyttjade samt att driftoptimera lokalerna. Som exempel har KTH i samverkan med fastighetsägare tagit fram en gemensam energiplan för att minska energianvändningen samt sett över organisation och arbetssätt för ett strategiskt energiarbete.

Fastighetsägarna kommer fortsatt att utöka solcellsanläggningarna på KTH Campus i dialog med verksamheten. Vi behöver fortsatt förbättra förutsättningarna för att följa upp KTH:s energianvändning samt för styrning av ventilation, värme och framförallt kyla. Ventilationsåtgärder för labb behöver fortsättningsvis ses över. Ventilationsstyrning via Time Edit och närvarostyrning utreds och implementeras i lärosalar på KTH Campus och Campus Flemingsberg. Omfattande belysningsbyte till LED (armaturer) kommer att ske på KTH Campus med start 2024.

I samband med renoveringar och ombyggnationer ska hållbarhetskrav ställas i de upphandlingar som behöver genomföras i syfte att minska klimatpåverkan. KTH ställer hållbarhetskrav i alla ny- och ombyggnadsprojekt där KTH är hyresgäst i enlighet med minst Miljöbyggnad Silver för ombyggnation. Indikatorer för projekten följs upp årligen. Energieffektiviseringsåtgärder genomförs i samband med ombyggnationer och lokalanpassningar. En särskild budget avsätts för att finansiera hållbarhetsåtgärder som långsiktigt leder till ekonomiska besparingar.

Arbetssätt för återvinning och återanvändning har utvecklats genom projekt cirkulära möbelflöden. Syftet med projektet är att införa en central hantering av möbler för att minska klimatavtrycket och kostnaderna för hantering av möbler. Vi behöver också förbättra den cirkulära hanteringen av våra IT produkter samt användningen av våra serverhallar i syfte att minska energianvändningen. KTH behöver förbättra hanteringen av avfall både då det gäller källsortering och hantering av verksamhetsavfallet samt det farliga avfallet. Det behöver skapas förutsättningar så att både anställda och studenter sorterar avfall på ett korrekt sätt. En gemensam miljöstation byggs på KTH Campus under 2024.

Hållbarhet ska beaktas i Campusflytten i enlighet med KTH:s hållbarhetsmål och följs upp genom framtagna indikatorer.

Implementering av gröna avtal eller dylikt bör utvärderas och ses över för KTH:s hyresavtal. Öppettider på Campus ses över i syfte att öka tryggheten och driftoptimera lokalerna för minskad energianvändning.



4. Lokalbestånd

4.1 KTH:s lokalbestånd vid utgången av 2023

KTH har verksamhet inom fem olika campusområden i Stockholmsområdet, KTH Campus, KTH Kista, KTH Flemingsberg, KTH Solna och KTH Södertälje. KTH:s huvudsakliga hyresvärd är Akademiska Hus AB, men i Flemingsberg och Södertälje är Hemsö respektive Samhällsbyggnadsbolaget fastighetsägare och hyresvärdar. I KTH Solna hyr KTH lokaler i andra hand av Karolinska institutet.

KTH har sedan tidigare tecknat tioåriga hyresavtal i samband med den första avtalsperioden. Enligt förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning ska universitet och högskolor inhämta regeringens medgivande om hyresavtalens löptid är längre än tio år. KTH har tre avtal med hyresavtal med löptid längre än tio år: Flemingsberg med löptid till 2036, Arkitekturskolan 43:4A och KTH Entré 43:4B Drottning Kristinas Väg 2-8 med löptid till 2035 samt 43:23 Brinellvägen 8 med löptid till 2027.

Vid utgången av 2023 uppgick KTH:s lokalbestånd totalt till ca 281 100 m², exklusive student- och gästforskarbostäder. Drygt 31 800 m² hyrs ut i andrahand till bland andra Stockholms universitet, Röda Korsets Högskola och Karolinska institutet. En stor mängd mindre andrahandsavtal finns även utspridda inom beståndet.

Enligt ovan nämnda beslut om omlokalisering av campus kommer KTH helt lämna lokalerna (8 400 m²) i Södertälje hösten 2025 och i Kista lämnar KTH uppskattningsvis 11 200 m² lokaler (Minus Electrumlaboratoriet) från hösten 2026. Därmed kommer KTH:s lokalarea att minska till 2027. Kostnaderna för avtalen minskar i den takt avtalen löper ut, om vi inte lyckas förhandla andra villkor med fastighetsägarna. Inga avtal längre än tio år planeras under perioden.

Tabell 1: Area per campus

Campus	Area m ² 2024	Area m ² utgång 2027
KTH Campus	226 075	222 124
KTH Flemingsberg	13 823	13 823
KTH Kista	17 129	5 900
KTH Södertälje	8 391	0
KTH Solna (SciLifeLab) ²	15 688	15 688
Summa	281 100	257 535

² Lokalbehovet på Campus Solna är stort och det pågår utredning kring att utöka förhyrd yta.



4.2 Disponibla lokaler

I KTH:s lokalbestånd finns disponibla lokaler som inte är upplåtna till någon specifik verksamhet. I mars 2024 var den kategorin 15 700 m², vilket är ca 5,6 procent av inhyrd area, och en ökning från tidigare år. En lokalreserv på 2 till 3 procent bör finnas för att kunna hantera plötsliga förändringar i verksamhetens lokalbehov. Mängden disponibla lokaler beror på att samtliga skolor uppmanats att effektivisera sitt lokalnyttjande. I samband med flytt av verksamheter till KTH Campus ska fastighetsavdelningen samordna lediga ytor gemensamt med skolorna. Disponibla lokaler räknas också de lokaler som används för evakuering av verksamhet vid större renoveringar och hyresgäst Anpassningar. Disponibla lokaler kan under kortare perioder hyras ut till externa verksamheter med koppling till någon av KTH:s skolor.

4.3 KTH-gemensamma lärandemiljöer

KTH-gemensamma lärandemiljöer är övningsalar, hörsalar, datorsalar, grupprum och öppna studieytor. Dessa lokaler är generellt utformade för att passa samtliga utbildningsprogram. KTH-gemensamma lärandemiljöer finns inom KTH:s fyra av fem campusområden. Från och med 2024 har en ny modell införts för fördelning av lokalkostnaderna som bland annat innebär att det är samma internpris per kvadratmeter oavsett vilket campus lokalen finns. Utbildningslokalerna hanteras centralt och med en gemensam prislista beroende på storlek på lokalen och lokalens utrustningsnivå. Verksamheten betalar för utbildningslokalerna. Lärosalarna schemaläggs och är bokningsbara via TimeEdit, KTH:s lokalbokningssystem. Salarna debiteras per timme.

Totalt utgör KTH-gemensamma lärandemiljöer drygt 18 procent, ca 50 000 m²³, av det totala lokalbeståndet. Kostnaden för KTH-gemensamma lärandemiljöer finansieras via intäkter baserat på bokningar i lokalbokningssystemet TimeEdit och avlyft från grundutbildningsanslaget. Inför 2024 så infördes gemensamma timpriser för de KTH-gemensamma lärandemiljöerna vilket bland annat innebar att priserna höjdes med 40 % i syfte att minska avlyftet och öka självfinansieringen. Lärandemiljöerna på KTH Campus kommer behöva nyttjas mer effektivt och utvecklas inför att mängden studenter kommer att bli fler.

5. Förändringar avseende lokaler 2024 till 2027

KTH:s lokalförändringar ska leda till ett mer effektivt och hållbart lokalutnyttjande. Detta kan ske genom en god samordning av samtliga skolor och verksamhetsstödet insatser. Samtliga skolor har under det senaste året arbetat aktivt med att effektivisera hur vi nyttjar våra lokaler. I och med detta har andrahandsuthyrningen ökat. För att uppnå bästa effekt ska KTH ha en helhetssyn kring lokalnyttjandet där man utgår från de behov som verksamheten har. Sedan den 21 maj finns även KTH:s verksamhetsplan för 2024–2026 (V-2024-0414). I den beskrivs att attraktiva campusmiljöer för studenter och medarbetare är av stor vikt för kvaliteten i verksamheten. KTH ska genom campusutveckling skapa förutsättningar för

³ Varav KTH Campus 37 500 m², Kista 4 900 m², Flemingsberg 3 300 m² och Södertälje 4 300 m² i enlighet med senaste kodning i fastighetssystemet.



kompleta akademiska miljöer och ändamålsenlig organisering av laborativa miljöer. Under 2024 ska KTH fortsatt planera omlokaliseringen av verksamhet från Kista och Södertälje, i enlighet med universitetsstyrelsens beslut att koncentrera KTH:s verksamhet till färre campusområden. Det innebär framför allt utveckling av befintliga miljöer på KTH Campus och Campus Flemingsberg för studenter, medarbetare och verksamhet. KTH behöver ha en övergripande planering för ett mer effektivt lokalnyttjande. Arbetet fortsätter enligt projektets tidplan under 2025–2026.

Under några år har utredning pågått i syfte att utröna lokalbehovet på Campus Solna för SciLifeLab:s verksamhet. Det finns ett behov av större ytor och beroende på vad som beslutas kan det bli aktuellt av en inhyrning av ytterligare lokaler. Detta skiljer sig från alla annan verksamhet på KTH där ytorna måste minska. Lokalerna på Campus Solna nyttjas av KTH, Karolinska institutet och Stockholms universitet.

5.1 Behov av lokalanpassningar i samband med omlokalisering vid KTH Campus.

Förändringarna förutsätter en mängd olika anpassningar av lokaler och ytor både för de verksamheter som flyttas från Kista och Södertälje, men även för den befintliga verksamheten vid KTH Campus. Kärnverksamheten ansvarar för att beskriva de faktiska behoven och funktionskraven. Inom ramen för KTH:s sammantagna lokalbestånd och behov av anpassningar formulerar och prioriterar därefter fastighetsavdelningen det lokalprogram som sedan rektor beslutar.

- Ökning av antal studieplatser
- Behov av ombyggnation av befintliga undervisningslokaler⁴
- Anpassning av laboratorielokaler
- Optimerat nyttjande av kontorsytor
- Ökat behov av datorsalar.
- Översyn av sektionslokaler

5.2 Inriktning hantering av hyresavtal under perioden

De kraftigt ökade lokalkostnaderna innebär stora utmaningar för KTH. Vår verksamhet kräver laborativa miljöer vilket är kostsamma och energikrävande. Men de är en förutsättning för att bedriva utbildning av hög kvalitet. KTH har en aktiv dialog med fastighetsägarna kring ett effektivare lokalutnyttjande och kring framtida förändringar och kring möjligheter att på olika sätt minska kostnaderna.

I samband med hyresförhandlingar kommer KTH fortsatt att driva frågan om att indexuppräknings endast ska ske med 70 procent av indexförändringen. Argumentet till detta är att det finns en viss koppling i framtida pris- och löneomräkning i och med att omräkningstalen för lokalkostnader tar hänsyn till 70 procent av förändring av konsumentprisindex.

⁴ En specifik arbetsgrupp med olika representanter från kärnverksamhet och stödverksamhet har inrättats för hantering av gemensamma läromiljöer. Förändringar och omstruktureringar av dessa lokaler bör planeras noga och ske över en längre tid på årsbasis till IT- och fastighetsavdelningen inför framtagningen av KTH:s årliga lokalförslagsplan.



Indexuppräknning av avtal med mer än 70 procent av förändring av konsumentprisindex innebär att KTH årligen får binda en större del av sina anslagsmedel till ökade hyreskostnader. Snittet för KTH:s avtal är i dag cirka 90 procent där framför allt avtal slutna de senaste åren har 100 procent indexering, vilket innebär att det kommer att ta tid innan KTH når målet om 70 procent.

I samband med hyresförhandlingar kommer KTH även fortsatt att driva frågan om att avtal, där det funnits ett tillägg för en genomförd investering i hyran, ska förhandlas om möjligt till en lägre nivå när investeringen är avbetalad.

I samband med hyresförhandlingar kommer KTH även se över gränsdragningslistor för att skapa tydlighet och en förutsägbarhet om vilka kostnader som KTH behöver avsätta för drift och underhåll, säkerhet och brand samt arbetsmiljö i form av tillgänglighet, akustik och belysning.

5.3 Lokalrelaterade investeringar till och med 2027

KTH:s huvudsakliga hyresvärd Akademiska Hus AB tillämpar sedan en tid tillbaks en modell som innebär att hyrespåverkande investeringar i KTH:s lokaler upp till 5 mnkr debiteras KTH som en direktdebitering medan investeringar över 5 mnkr resulterar i ett omförhandlat hyresavtal eller som ett tilläggsavtal i de fall den återstående förhyrningstiden understiger tre år.

Investeringar i KTH:s lokaler där KTH direktdebiteras, redovisas som förbättringsutgift i annans fastighet och anläggningsförs i enlighet med KTH:s riktlinjer. Aktiviteter understigande 0,5 mnkr kostnadsförs medan aktiviteter däröver blir en anläggningstillgång som i normalfallet skrivs av under 10 år.

Det finns pågående och planerade lokalrelaterade investeringar under perioden. Det rådande ekonomiska läget innebär att det har skett en ändrad hantering av planering av lokalinvesteringar. Varannan vecka träffas skolchefer, universitetsdirektör under ledning av pro-rektor i en särskild lokalgrupp. Från verksamhetsstödet deltar fastighetsavdelningen och ekonomiavdelningen. Vid dessa möten redovisas ändringar avseende lokalförsörjningsfrågor samt redovisar inkommande förfrågningar om ändringar i lokaler med därtill önskemål om investeringar. Endast verksamhetskritiska investeringar prioriteras.

I samband med investeringar i KTH:s fastigheter sker ofta även investeringar i exempelvis inredning och AV-utrustning. Direkta kostnader och avskrivningar relaterat till detta finns inte med i det som KTH i dagsläget benämner som lokalrelaterade kostnader. I beskrivningen nedan av pågående, beslutade och planerade investeringar under perioden kan inslag av den typen av kostnader ingå. KTH arbetar för en tydligare beslutsprocess rörande investeringar vilket kommer att innebära att det framöver ges möjlighet att särskilja dessa.

Under 2024 kommer KTH tillsammans med Akademiska hus fortsätta att driva sensorprojektet där syftet är att KTH ska få förståelse för hur mycket olika lokaler nyttjas. Det ger KTH förutsättningar att prioritera investeringar i den miljö som är mest efterfrågad. Projektet kommer börja leverera resultat under andra kvartalet 2024 för att utvecklas över tid.

5.3.1 Pågående och beslutade investeringar

- I byggnad 49:3 kommer det utföras ombyggnation av två stycken serverhallar. Den ena hallen kommer fortsättningsvis att nyttjas av de befintliga hyresgästerna i byggnaden. Den andra hallen kommer att nyttjas av KTH:s IT avdelning, samt forskare på SciLifeLab. Genom investeringen i 49:3 så kommer KTH att kunna frigöra kostsamma och ineffektiva ytor på övriga campus.

5.3.2 Planerade ej beslutade investeringar

- KTH har tre pågående projekt i Campusöversynen som pågår 2024-2027. Då Campus Valhallavägen och Campus Flemingsberg ska erbjuda både arbetsmiljö och studiemiljö för fler, är det centralt att miljöer utreds och anpassas för att på bästa sätt stödja verksamheten. Även ett tilläggsuppdrag gällande de KTH-gemensamma lärandemiljöerna är pågående.

Tidigare ekonomisk analys har indikerat på 45 mnkr i investeringskostnader totalt för detta. Planering pågår kring omfattning och planer för genomförande.

- KTH har en underhållsplan för 2018-2025 gällande de KTH-gemensamma lärandemiljöerna. Ambitionsnivån har anpassats utifrån de rådande ekonomiska förutsättningarna och den beslutade campusöversynen. De lärandemiljöer som har behov av översyn och anpassningar under 2025 är följande;
 - KTHB är idag en av de mest använda lokalerna på KTH. Den höga nyttjandegraden ställer krav på användbara, tåliga och väl gestaltade lösningar. Campusöversynens följdverkan kan påverka närvarograden i KTHB vilket gör att en uppdaterad miljö är en prioriterad fråga för hela KTH. Syftet är att skapa en uppdatering av tekniska lösningar och med stöd av pedagogiska metoder utrusta lokalerna med relevant inredning för effektiva och funktionella övnings- och lärosalar i biblioteket.
 - V-huset (43:11); Under 2023 har V-salar renoverats med ny teknik. Det återstår tre stycken hörsalar som bör åtgärdas under 2024-25.
 - Fylkesalarna (43:22); Framöver kommer datorsalar att få en ökad beläggingsgrad på Campus. Fylkesalarna har under en längre tid stått inför en renovering/underhåll och är i stort behov av effektivisering. Dessa salar nyttjas även av Funka studenter och behöver därför tillgänglighetsanpassas.
- AlbaNova; Under 2020 inventerades utbildningsmiljöerna och det konstaterades att det behövs en renovering av den inre miljön. Flera salar har bristfällig teknisk utrustning och fördunkling vilket behöver åtgärdas. Salarna har också en fast inredning och är inte flexibla.
- På KTH finns cirka 1 300 studenter som har kompensatoriskt stöd från Funka. Funka rekommenderar stöd för studenter på alla campus samt administrerar examinationen som ges på Campus Valhallavägen. I nuläget har Funka två våningsplan i V-



byggnaden. En tillgänglighetsanpassning av datorsalarna i V-huset kommer utföras för att täcka behovet som Funka har.

- KTH:s arbetsmiljö och studiemiljö ska vara attraktiv, inkluderande och jämställd. För att tillhandahålla en attraktiv miljö planerar Fastighetsavdelningen åtgärder inom skyltning, yttre och inre tillgänglighet samt vissa akustiska utredningar och justeringar. Kostnaden uppskattas till 7-8 mnkr under 2024-2027.
- I enlighet med KTHs mål att våra arbetssätt ska vara effektiva hållbara och framåtsyftande, avser delar av VS införa ett flexibelt arbetssätt. Det innebär att medarbetarna kommer dela på samtliga arbetsmiljöer och inte ha en fast plats och skrivbord. Det blir ett effektivare nyttjande av kontorsmiljöer och en lokalutformning som möjliggör ett ökat samarbete och möjlighet för alla medarbetare att nyttja arbete i olika ljudzoner. Detta innebär att KTH VS kommer att minska förhyrd yta.
- I och med att vi ökar lokalnyttjandet och flyttar in studenter till KTH Campus och Campus Flemingsberg kommer vi få ett större behov av studieplatser. För att skapa klarhet i hur många studieplatser det finns på KTH idag pågår ett projekt gemensamt med Tekniska Högskolans Studentkår (THS) att räkna studieplatser. Det finns ett önskemål att övningssalar och datorsalar ska utöka öppettiderna för att antalet platser ska bli tillgängliga under en större del av dagen. I Alba Nova och Flemingsberg finns också en möjlighet att skapa fler studieplatser.
- I maj 2024 presenteras en förstudie för att i samband med KTH:s 2000-årsjubileum 2027 skapa förutsättningar för en ny arena och mötesplats. Förstudiens syfte är att undersöka KTHB:s förutsättningar och möjligheter att rymma detta.
- I linje med att effektivisera nyttjandet av förhyrd yta ska yta för förråd ses över.
- Investeringar i utrustning kopplad till säkerheten såsom dörrbladsläsare, kameror och skalskydd bedöms uppgå till cirka 70 mnkr åren 2024-2027.
- Utredning kring sektionernas lokalbehov i samband med omlokalisering av campus sker under 2024.

6. Student- och gästforskarbostäder

KTH har möjlighet att hyra ut student- och gästforskarbostäder i andra hand i enlighet med förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder (SFS 2022:1515). KTH nyttjar den möjligheten.

KTH har inte haft krav på full kostnadstäckning när det gäller uthyrning av student- och gästforskarbostäder i andra hand. Under 2025 beräknas KTH att samfinansiera uthyrningen i andra hand med 13 mnkr. Behovet av samfinansiering beräknas minska till 8 mnkr från och med 2026 till följd av att hyrorna höjs ytterligare.



KTH blockförhyr i dagsläget drygt 867 rum och lägenheter runt om i Stockholm vilka nyttjas till uthyrning i andra hand som studentbostäder. KTH blockförhyr även cirka 245 lägenheter runt om i Storstockholm vilka nyttjas till uthyrning i andra hand som gästforskarbostäder. KTH bedömer att behovet av bostäder kommer att vara stort även framöver.

7. Lokalkostnader

KTH:s lokalkostnader omfattar förutom lokaler för KTH:s egen verksamhet även lokaler för student- och gästforskarbostäder samt lokaler som hyrs ut i andra hand, till främst andra lärosäten. Lokalkostnader är den näst största utgiftsposten. KTH:s lokalkostnader kommer att fortsätta vara höga de kommande åren efter en mycket hög indexering under 2023 och 2024 på grund av den höga inflationen.

KTH har generellt sett långa hyresavtal och en hög andel specialiserade lokaler, vissa renoveringsbehov och kostnader för flytt av verksamhet från Kista och Södertälje innebär att KTH i dagsläget inte ser att lokalkostnaderna kommer att sjunka de närmaste åren. Om kostnaderna ska sjunka framöver innebär det att KTH behöver lämna ytterligare byggnader eller avstå renoveringar eftersom indexeringen beräknas innebära cirka 20-21 mnkr per år i ökade kostnader. Lokalkostnaderna har en stark korrelation till Sveriges inflation då hyresavtalens indexering är kopplad till KPI. Inför 2025 budgeterar KTH för en indexering om 2,5 procent.

Lokalkostnaderna enligt resultaträkningen uppgick till 1 079 mnkr för 2023 och har budgeterats till 1 147 mnkr för 2024. I de beräknade kostnaderna för 2024 och prognoser för de kommande åren har hänsyn tagits till kända förändringar i KTH:s lokalbestånd.

Utöver de direkta lokalkostnaderna, såsom exempelvis lokalhyra och kostnader för el, värme, kyla och vatten enligt ovan, finns kostnader för städning i egen regi samt avskrivningskostnader för förbättringsutgift på annans fastighet m.m. De totala lokalrelaterade kostnaderna beräknas till 1 256 mnkr 2024 (1 155 mnkr i 2023 års utfall) för att stiga till 1 286 mnkr 2025. I planeringen utgår vi ifrån att vissa investeringar kommer att behöva göras även fortsättningsvis.

Tabell 2 visar beräknade lokalrelaterade kostnader för 2025 och prognos för 2026 och 2027. Lokalhyrorna beräknas att indexeras med 2,5 procent 2025, 2026 och 2027.⁵

Lokalkostnaderna enligt resultaträkningen uppgick till 1 079 mnkr för 2023 och har budgeterats till 1 147 mnkr för 2024. I de beräknade kostnaderna för 2024 och prognoser för de kommande åren har hänsyn tagits till kända förändringar i KTH:s lokalbestånd.

Utöver de direkta lokalkostnaderna, såsom exempelvis lokalhyra och kostnader för el, värme, kyla och vatten enligt ovan, finns kostnader för städning i egen regi samt avskrivningskostnader för förbättringsutgift på annans fastighet m.m. De totala lokalrelaterade kostnaderna beräknas till 1 256 mnkr 2024 (1 155 mnkr i 2023 års utfall) för att stiga till 1 268

⁵ Antagandet bygger på prognoser om KPI.

mnkr 2025. I planeringen utgår vi ifrån att vissa investeringar kommer att behöva göras även fortsättningsvis.

Tabell 2. Lokalkostnader

	Utfall	Utfall	Budget	Beräknat	Prognos	Prognos
KTH:s lokalrelaterade kostnader, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lokalhyra (inkl. lokaler som KTH hyr ut i andra hand och student/ gästforskarbostäder)	894	965	1 048	1 046	1 085	1 099
Kostnader för el, värme, kyla, vatten	56	72	79	67	67	67
Lokalvård, extern entreprenad inkl. städmaterial	22	23	12	21	22	22
Lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	3	2	3	6	8	11
Reparationer avseende hyra lokaler och byggnader	12	16	5	17	17	17
Summa lokalkostnader enligt resultaträkning i årsredovisning	988	1 079	1 147	1 158	1 200	1 216
Årets avskrivningskostnader, förbättringsutgift annans fastighet	50	52	52	52	52	52
Lokalvård i egen regi	25	24	28	28	29	30
Övriga lokalrelaterade kostnader som fördelas via internprismodeller mm. ¹			29	30	31	32
Summa lokalrelaterade kostnader	1 063	1 155	1 256	1 268	1 311	1 329
KTH:s kostnader i enlighet med årsredovisningen	5 426	5 742	5 935	5 982	6 053	6 120
KTH:s lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand ²	210	222	230	234	245	247
KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela via internprismodeller mm.³	853	933	1 025	1 034	1 067	1 081
KTH:s kostnader exkl. lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand	5 216	5 520	5 705	5 749	5 808	5 873
Andel lokalrelaterade kostnader för KTH:s verksamhet, procent	16,3%	16,9%	18,0%	18,0%	18,4%	18,4%

¹ Inkluderar internt köpta säkerhetstjänster, utrustning exkl. avskrivningar, interna (ej salstillsyn) och externa konsulttjänster och drift/övrigt. Kostnaderna har ej redovisats i tidigare planeringsförutsättningar.

² För uthyrning av lokaler i andra hand görs antagandet att intäkter är lika med kostnader. För student- och gästforskarbostäder gäller inte krav om full kostnadstäckning, därför har de faktiska lokalrelaterade kostnaderna räknats bort.

³ Under åren 2020–2023 har inte alla kostnader relaterat till lokaler fördelats ut inom KTH, vilket har lett till ett negativt myndighetskapital inom KTH:s lokalramar.



7.1 Möjliga åtgärder för kostnadskontroll

För att frigöra resurser för utbildning och forskning krävs en förbättrad kostnadskontroll gällande KTH:s lokalrelaterade kostnader. Beslutet att lämna Kista och Södertälje kommer att innebära att KTH minskar förhyrd lokalyta. Den övergripande inriktningen innebär att i varje del ifrågasätta kostnader och i att i varje hyresavtal det är möjligt, omförhandla villkoren. I varje investering ska vi säkerställa att de är verksamhetskritiska.

Som nämnts ovan är det ett stort behov av att minska de lokalrelaterade kostnaderna. Under perioden 2025-2027 kommer dock inte kostnaderna att sjunka på grund av kostnader för flytt av verksamheten från Kista och Södertälje tillsammans med stora behov av investering i lokalernas säkerhet.

Inriktningen är att minska total mängd förhyrd yta på samtliga Campus förutom Campus Solna. KTH behöver även se över hur intäkterna kan öka. Tillfälligt lediga lokaler kan om möjligt i högre utsträckning hyras ut i andra hand.

- Samtliga skolor inom KTH har sett över sitt lokalnyttjande och fortsätter med detta inför och i genomförande av campusflytt.
- Verksamhetsstödet (VS) genomför projekt för lokaloptimering för att kunna lämna ytor. Ska vara genomfört hösten 2025.
- Akademiska har installerat 1 450 sensorer i lokaler på KTH Campus. Genom att analysera data från dessa i kombination med beläggningsgrad och bokningsgrad kan vi få bättre insikter i det faktiska lokalbehovet och få bättre information till framtida driftoptimering av KTH:s lokaler.
- Framtagande av statistikunderlag för hur Grundutbildningsmiljöer används i praktiken är en viktig parameter i arbetet med framtidens lokalnyttjande.
- Under 2024 genomförs ett arbete med att se över beredning- och beslutsprocessen för investeringar i lokaler.

8. Fördelning av lokalrelaterade kostnader inom KTH

Rektor har fattat beslut om en gemensam internprismodell för fördelning av lokalrelaterade kostnader inom KTH, med undantag för verksamhet inom SciLifeLab vid campus Solna. Modellen började gälla 2024-01-01.

I tabell 3, nedan, illustreras hur denna ökning påverkar verksamheten inom KTH och vid SciLifeLab. Inom SciLifeLab tillämpas en modell där hyran betalas utifrån area och sedan tillkommer avgifter för tjänster och förbrukning, där vissa tjänster beror på area och andra kostnader fördelas med andra fördelningsbaser och med att lokalerna nyttjas gemensamt av KTH, Karolinska institutet och Stockholms universitet. Där tillkommer ytterligare kostnader än de som specificeras nedan vid fördelningen. Det går därmed inte att dra ett likhetstecken



mellan de belopp som anges i tabell 3 och vad som faktiskt fördelas inom SciLifeLab. Fokus i detta avsnitt är därför lokalrelaterade kostnader att fördela via en gemensam internprismodell.

Under 2024 fördelas 1 025 mnkr genom olika fördelningsmodeller. Inför 2025 bedöms 1 034 mnkr att fördelas via olika fördelningsmodeller och för 2026 beräknas beloppet uppgå till 1 067 mnkr. Ökningen av det belopp som ska fördelas har sin grund i ökade kostnader för KTH och är därmed något som verksamheten behöver ta höjd för i sin planering, även om KTH initierar ett antal åtgärder för att nå kostnadskontroll på lång och kort sikt. I tabell 3 framgår fördelningen via gemensam internprismodell, separat el-debitering och SciLifeLab. I beloppen ingår inte eventuella åtgärder för att komma till rätta med det negativa myndighetskapitalet inom lokalramarna.

Tabell 3. KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela

(Mnkr)	2024	2025	2026	2027
KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela	1 025	1 034	1 067	1 081
Via Internprismodell	960	970	1 003	1 016
Via separat el-debitering	24	22	21	21
Via SciLifeLab	41	42	43	44

8.1 Sammanfattning

Sammanfattningsvis finns det i dag flertalet beslut som på verkar den långsiktiga planeringen av lokalnyttjandet för KTH. De nu pågående omlokalisering av campus är utgångspunkt kring de förändringar som behöver ske för att möjliggöra både en effektivisering av ytor men också en utveckling av KTH Campus. Detta kommer att ligga till grund för det långsiktiga strategiarbete som ska ske i samband med arbete med Campusplanen för KTH samtliga campus.

9. Lokalförsörjningsplanens koppling till planeringsförutsättningarna

De övergripande ramarna för KTH:s lokalkostnader fastställs i planeringsförutsättningarna.